

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔ'. * * * * *

ΤΕΥΧΟΣ 168 * * * * *

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1915

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ 'Οδός Χαριλάου Τρικούπη 22"

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΔΡ. 12

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ 1 ΔΡ.

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ”

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΟΜΕΝΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ *έτησία δραχμαί 12*

ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Χαριλάου Τρικούπη 22α

“Έτος ΙΔ΄. Φεβρουάριος 1915. Τεύχ. 168

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

‘Ανά τὰ καλλιτεχνικά έργαστήρια. (Παριλί-
ρος — ‘Αλεξανδρόπουλος — Συννέφας) υπό
Δ. Ι. Κ.

Σταλαγματιές υπό ‘Αμαράντου.

‘Ο Χρόνος υπό Χ. Χρηστοβασίλη.

Σκίτσο Αιγυπτιακό, υπό Μοιραίας.

‘Εστιάδες (Χαράματα — Σάν ποιό;—Καί δέν
χορταίνω) υπό Ι. Πολέμη.

Σημειώσεις ενός μηνός, υπό Δάφνιδου.

Ποικίλη Σελίς.

Τό Φιλολογικόν και Καλλιτεχνικόν 1914
υπό Κ.

Θέατρα ‘Αθηνών.

Γράμματα και Τέχναι.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Γάλλοι Δραγόνι οδηγοῦντες Γερμανούς αιχ-
μαλώτους

Στ. Παριλάρος.

‘Η υπεράσπισις τῆς Σημαίας, υπό Σ. Παρ-
λιάρου.

Γερμανικόν πυροβολικόν ἔμπροσθεν εἰς τεχ-
νητὴν πλημμύραν.

Κλ. Τριανταφύλλου.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

‘Ο πίναξ τῶν περιεχομένων τοῦ ΙΔ΄ τό-
μου μετὰ τοῦ ἐξοφύλλου, θὰ διανεμηθῆ μετὰ
τοῦ προσεχοῦς τεύχους.

Εἰδοποιουῦνται οἱ καθυστεροῦντες τὴν
συνδρομὴν τοῦ λήξαντος ΙΔ΄ ἔτους, ὅτι ἔάν
δὲν πληρώσουν ἐγκαίρως αὐτήν, δὲν θὰ λάβουν
τὸ προσεχὲς φύλλον.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

“PALLAS,”

Τὸ κέντρον τοῦ καλοῦ κόσμου. Εἰς τὸ Γκω-
μόν—Ζουρνάλ τὰ πλέον ἐπίκαιρα καὶ ἀξιοπε-
ρίεργα γεγονότα Εὐρώπης καὶ ‘Αμερικῆς. Πο-
λεμικαὶ ταινίαι.—‘Αἱ διασημότεραι καλλιτέχνι-
δες πυρελαύνουν. ‘Ορχήστρα Βολωνίη.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Δ.—Τὸ δημαρχεῖον τῆς “Υπὸ τοῦ ὁποίου τὴν εἰ-
κόνα ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος
εἶνε ἱστορικόν. ‘Εκτίσθη ἐπὶ τῶν σταυροφοριῶν ὑπὸ
τοῦ Βαλλουοδίνου τοῦ Θ΄.

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗ.—Τὸ δικαίωμα τῆς προνομιακῆς
ἀποτυπώσεως διὰ κινηματογράφου εἰκόνων εἰλημιμέ-
νων εἰς ἀγῶνας, τελετὰς καὶ ἐορτὰς τελουμένας εἰς
δημόσιον μέρος θὰ χορηγεῖται κατόπιν δημοπρα-
σίας ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου. ‘Ο παραβάτης θὰ τιμω-
ρεῖται διὰ φυλακίσεως ἢ ἀποζημιώσεως.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ.—‘Εδρα ἀγιογραφίας ὑπῆρχεν
ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τε-
χνῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν συζήτησιν διεγράφη. ‘Εν νέῳ
ὄργανισμῷ τοῦ Πανεπιστημίου προστίθενται ὅκτω
νέαι ἔδρα εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν, ἐν αἷς καὶ
ἡ τῶν εὐρωπαϊκῶν φιλολογιῶν.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΥΝΤΙ.—‘Εὰν θέλετε νὰ ἐπιζοινο-
νεῖτε μετὰ τοὺς νεκροὺς συγγενεῖς σας, ἐγγραφήτε
μέλος εἰς τὴν ‘Αγγλικὴν ‘Εταιρείαν, τὴν ἐδφεύου-
σαν ἐν Λονδίῳ *Bank Buildings, Kingsway.*

ΛΕΞΙΑΙΦΗ.—‘Ορθοτάτη ἡ δημοσιευθεῖσα πα-
ρατήρησις ὅτι ὁ κ. Ψυχάρης κακῶς γράφει τὸ ὄνο-
μά του μετὰ ν, διότι ἀπὸ τὴν ψυχὴν τὸ παράγῃ πρέ-
πει νὰ ὀνομάζεται Ψυχιάρης, ὅπερ καὶ συμφωνότε-
ρον ἄλλως πρὸς τὴν μαλλιαρωσύντην του. Τὸ ὄνομά
του ὡς παραγόμενον ἐκ τῆς λέξεως ψυχίον, πρέπει
νὰ γράφεται Ψυχιάρης, ὅπερ σημαίνει, ἀσήμαντος
τιποτένιος.

Φ.—Οἱ Γάλλοι ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Μπετόβεν ἦτο
Βέλγος. ‘Ο παππὸς του ἦτο ψάλτης εἰς τὴν Λου-
βαίν, ὁ πατὴρ του ‘Ιωάννης ψάλτης καὶ αὐτὸς εἰς
τὴν Μπόννη ἐνημερεύθη Γερμανίδα, κόρην μαγείρου,
ἐξ ἧς ἐγεννήθη ὁ μέγας μουσουργός.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ.—Οἱ μαλλιαροὶ δὲν εἶνε δυνατόν
νὰ ἔχουν ἀρχάς, * ἵτι δὲν ὑπάρχει γλωσσικὸν σύ-
στημα. Γράφει καθεὶς τὸν ὅπως θέλει καὶ ἀναλό-
γως τῆς ἀγραμματοσύνης του. Καὶ ἀφοῦ δὲν ἔχουν
ἀρχάς, γράφουν καὶ τὴν καθαρεύουσαν, λακτιζόντες
τὴν μαλλιαρὴν. ‘Ο Παλαμῆς, ὁ Φιλήντας, ὁ υἱὸς Πο-
λίτης δημοσιογραφοῦν ἤδη ἐν καθαρωτάτῃ καθα-
ρευούσῃ. Τὶ ἄλλην ἀπόδειξιν θέλετε περὶ τῆς ἀνυ-
παρξίας πεποιθήσεων ;

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Γνωστοποιεῖ ὅτι·

Παρατείνεται μέχρι τῆς 28ης Φεβρουαρίου 1915
ἡ προθεσμία διὰ τὴν ὑποβολὴν μελετῶν διὰ τὴν ἀ-
νέγερσιν νέου περιφράγματος καὶ εἰσοδου ἐν τῷ Α΄
Νεκροταφείῳ καὶ τὴν ἀνακαίνισιν καὶ μεταρρυθμισιν
τῶν προσόψεων τοῦ Δημαρχιακοῦ Καταστήματος.

‘Εν ‘Αθήναις, τῇ 20 Δεκεμβρίου 1914.

‘Ο Δήμαρχος

(‘Υπογρ.) Ε. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ὑποβάλλοντες ἀναφοράς
πρὸς τὸν Δήμον ‘Αθηναίων, σχετικὰς πρὸς τὰς
διαφόρους αὐτοῦ ὑπηρεσίας, νὰ σημειώσιν εὐκρι-
νῶς τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν, ἵνα δύ-
ναται ἡ ὑπηρεσία νὰ τηρῆ αὐτοὺς ἐνημέρους τῶν
ὑποθέσεων των.

‘Αθῆναι τῇ 22 ‘Ιανουαρίου 1915

(‘Εκ τοῦ Δημαρχείου ‘Αθηνῶν)

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ”

Παρακαλοῦνται οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν των, ὅπως ἀποστείλωσιν
αὐτὴν ἀπ’ εὐθείας πρὸς τὴν ἐν ‘Αθήναις Διεύθυνσιν τῆς «Πινακοθήκης», ἀφαιροῦν-
τες τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς.

Εἰς τοὺς καθυστεροῦντας διακόπτεται ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

ΕΡΓΑ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ “ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,”

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. Σελ. 208.—Δρ. 3.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ. Διηγήματα εἰκονο-
γραφημένα Σελ. 64.—Δρ. 2.

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ. Πεζὰ ποιήματα μετὰ χρωματιστῶν
εἰκόνων. Σελ. 174.—Δρ. 3.

ΣΑΤΥΡΑΙ. Διηγήματα. Σελ. 64.—Δρ. 2.

ΦΩΤΟΣΚΙΑΣΕΙΣ. Πεζὰ ποιήματα μετ’ εἰκόνων
Σελ. 64.—Δρ. 1.

ΣΕΛΙΔΕΣ. Διηγήματα. Σελ. 128.—Δρ. 2.

ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ. ‘Εντυπώσεις καὶ σχέ-
ψεις. Σελ. 84.—Δρ. 1.

ΑΝΑΓΛΥΦΑ. Διηγήματα. Σελ. 64.—Δρ. 1.

Πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖά μας
Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» εἰς τὸ
ἡμῶν τῆς τιμῆς.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,”

ΤΟ “ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ,” πίναξ Ν. Γύζη Φω-
τοτυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1. ‘Επὶ χονδροῦ χάρτου
δραχ. 3.

“ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ,” δράμα Φρ. Κοπέ, κατὰ μετάφρα-
σιν ‘Αγνῶς Θέρον. ‘Επὶ ‘Ολλανδικῷ χάρτου Δρ. 1.

ΤΟ “ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ,” δράμα Ν. Λάσκαρη καὶ Π.
Δημητρακοπούλου Δρ. 1.

ΤΟ “ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ,” πίναξ Φοῖβου ‘Αρι-
στεῖος. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1.

Η “ΜΙΚΡΑ ΕΠΑΙΤΙΣ,” πίναξ L. Perrault. Φωτο-
τυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1.

Η “ΑΙΩΡΑ,” πίναξ Vigor. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα
Δρ. 1.

Ο “ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ,” Πίναξ
Roche-grosse. Φωτοτυπία Δρ. 1.

Ο “ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ,” Τελερωμος
φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Πίναξ Βέννητ Δρ. 1.

ΤΟ “ΟΝΕΙΡΟΝ,” G. Bargellini Φωτοτυπία Δρ. 1.

Ο “ΖΕΥΞΙΣ ΕΚΛΕΓΩΝ ΠΡΟΤΥΠΟΝ,” πίναξ
Vincent. Φωτοτυπία Δρ. 1.

Ο “ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ Δ’ΟΡ-
ΓΑΖ,” πίναξ Δ. Θεοδοκοπούλου. Φωτοτυπία Δρ. 1.

“ΔΟΜΗΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ,” Καλλιτε-
χνική καὶ ἱστορικὴ μελέτη ὑπὸ Ι. Καραβία, Δρ. 1.

“ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ,” Πίναξ J. Knorr. Δρ. 1.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ 1912 Σελ. 250. Εἰκονο-
γραφημένον. Δρ. 3.

Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς “Πινακοθήκης,” εἰς τὸ
ἡμῶν τῆς τιμῆς

ΤΟΜΟΙ “ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,”

‘Απο τοῦ Α΄ μέχρι τοῦ ΙΕ΄ ἔτους

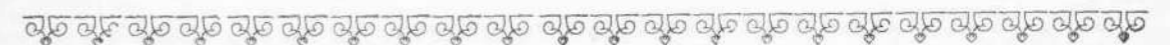
εἰρίζονται εἰς τὸ γραφεῖον μας τιμώμενοι οἱ
χρυσόδετοι ἕκαστος Δρ. 15, οἱ ἀπλόδετοι Δρ. 12.

Διὰ τοὺς ἀγοράζοντας πλήρη σειρὰν γίνε-
ται ἔκπτωσης 25 τοῖς 0/ο.

Καλύμματα χρυσόδετα

τῆς “Πινακοθήκης,”

ὅλων τῶν ἐτῶν πωλοῦνται εἰς τὸ γρα-
φεῖον μας ἀντὶ Δρ. δύο ἕκαστον.

**ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ
ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ
ΤΗΣ Α.Μ. ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΟΥΡΑΣ
Ὁδὸς Πανεπιστημίου 26 καὶ 26α.**

ΑΤΕΛΙΕ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

διὰ δεσποινίδας σπουδαζούσας ζωγραφικῆν. — Σχέδιον, ελαιογραφία κλπ. — Ἀτελιὲ κ. **Εὐαγγέλου Ἰωαννίδου**, ἐν τῷ Ζαπταίῳ 9—12 καθ' ἑκάστην.

**COURS ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΣ ΜΑΡΙΑΣ ΣΚΟΥΦΟΥ**

Σχέδιον, pastel, ελαιογραφία, σπαιθρον. Δέχεται μαθητρίδας ἀπὸ 18 ββίου. Ὁδὸς Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 8.

**ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ**

Καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια.

Τροποποιηθείσης τῆς κλίμακος τῶν τόκων τῶν εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια νέων ἐντόκων καταθέσεων ἐν ὄψει ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ, δηλοποιεῖται, ὅτι ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1909 ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται παρά τε τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τοῖς ὑποκαταστήμασιν αὐτῆς καταθέσεις εἰς τραπεζογραφμάτια ἀποδοτέας ἐν ὄψει ἢ ἐν ὀρισμένῃ προθεσμίᾳ ἐπὶ τόκῳ

1) 1)2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὰς ἐν ὄψει ἀποδοτέας καταθέσεις μέχρι ποσοῦ δρ. 10.000 πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ τόκου ἠριζομένου εἰς 1 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος. Αἱ καταθέσεις αὗται γίνονται δεκταὶ καὶ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν, παραδιδόμενον τῷ καταθέτῃ βιβλιαρίου λογαριασμοῦ καὶ βιβλιαρίου ἐπιταγῶν.

2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ ἕξ μῆνας τοῦλάχιστον.

2) 1)2 τοῖς κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ ἕξ μῆνας τοῦλάχιστον.

3 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ δύο ἔτη τοῦλάχιστον.

3) 1)2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ τέσσαρα ἔτη τοῦλάχιστον.

4 τοῖς 0/0 διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ πέντε ἔτη τοῦλάχιστον, ὡς καὶ διὰ τὰς πέρα τῶν πέντε ἐτῶν, ἢ τὰς διαρκεῖς.

Καταθέσεις εἰς χρυσὸν

Δέχεται ἐπι ἐντόκους καταθέσεις εἰς χρυσὸν, ἢτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας Ἀγγλίας, ἀποδοτέας ἐν ὀρισμένῃ προθεσμίᾳ ἢ διαρκεῖ, ἐπὶ τόκῳ

1)2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ καταθέσ. 6 μηνῶν τοῦλάχιστ.

2 " " " " " " 1 ἔτους

2)2 " " " " " " 2 ἐτῶν

3 " " " " " " 4 ἐτῶν

4 " " " " " " 5 ἐτῶν

Αἱ ἠμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ἠμολογιῶν πληρώνονται παρά τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτῇ· εἰ τοῦ καταθέτου παρά τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς δ' ἐγένετο ἡ κατάθεσις.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Ὑδρολόπτας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν.

Προσκαλοῦνται οἱ κ. κ. ὑδρολόπται ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Δήμου καὶ καταβάλωσι τὸ ἀντίτιμον τοῦ ὕδατος τρέχοντος ἔτους, καθόσον ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἢ ὑδραυλικῆ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Δήμου θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀποκοπὴν τοῦ ὕδατος.

(Ἐκ τοῦ ὑδραυλικοῦ τμήματος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων).

**ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΣΙΑΣ**

ΑΘΗΝΑΙ — Ὁδὸς Ἐρμοῦ

Πλούτος γραφικῆς ὕλης. — Ἐντυπα καὶ ἐπισκεπτήρια καλλιτεχνικά. — Ἐργοστάσιον φακέλων τέλειον. — Χάρτης τυπογραφικὸς λευκὸς καὶ ἑξοφύλλον παντὸς εἶδους καὶ πάσης ποιότητος. Χάρτης ἐφημερίδων. — Ἐπιστολικά δελτάρια.

Εὐθηνία, ἀκριβεία, ταχύτης.

**ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΠ. ΕΞΗΘΟΠΡΟΥΛΟΥ**

ΑΘΗΝΑΙ — ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 10

Τὸ καλλιτεχνικώτερον φωτογραφεῖον τῶν Ἀθηνῶν. — Μηχανήματα τέλεια. — Ταχύτης. Τιμαὶ ἀσυναγώνιστοι.

Μεγεθύνσεις καλλιτεχνικά.

**ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
ΤΗΣ Β. ΑΥΛΗΣ**

ΜΙΧ. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

Ὁδὸς Πραξιτέλους ἀριθ. 42

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Καλλιτεχνικὴ ἐργασία

Τιμαὶ συγκαταβατικά

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΗΣ

Γλύπτης

Διπλωματοῦχος τῆς Καλλιτεχν. σχολῆς Ἀθηνῶν.

Ἐργαστήριον ἐν τῇ ὁδῷ Ἀνακαύσεως

Τμήμα μνημείων

Ἀναλαμβάνει τὴν κατασκευὴν καλλιτεχνικῶν μνημείων, ἀνδριάντων, προτομῶν, διακοσμῆσεων.

Γάλλοι Δραγόνιοι ὀδηγοῦντες Γερμανοὺς αἰχμαλώτους ἀπὸ τὴν Ἀρμαντιέρ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Γαλλίας

Εργαστήριο Παρλιάρου

ΑΡΑ τὸ σπουδαστήριον τοῦ κ. Θωμοπούλου ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ ὑπάρχουν τρεῖς πολὺ μικρότεροι αἰθούσαι γλυπτικῆς. Τὰς ἐπισκέπτομαι κατὰ σειρὰν.

Προηγείται ἐνὸς τεθνεώτος τὸ ἐργαστήριον, τὸ ὁποῖον, καίτοι παρῆλ-

θεν ἀκριβῶς ἕτος ἀπὸ τοῦ θανάτου του, διατηρεῖται. Ἐκτίθενται ἐν αὐτῷ τὰ ἔργα τοῦ Σ. Παρλιάρου, τοῦ ὁποῖου σκιαγραφίαν ἐπὶ τῷ θανάτῳ του ἐδημοσίευσεν ἡ «Παναθηναίκα». Καὶ αἱ γραμμαὶ αὐταὶ δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς συμπλήρωμα τῆς περιγραφῆς ἐκείνης, ἅμα δὲ μνημόσυνον τῆς πρόωγως ἐκλιπούσης συμπαθοῦς ἐκείνης καλλιτεχνικῆς φυσιογνωμίας. Εἰς τὴν ἐρήμην αἰθούσαν παραμένει πάντοτε εἰς γέρον με κάταπρα γένηαι καὶ δακρυσμένα μάτια. Ὁ γέρον αὐτός, ὁ ὁποῖος ὡς μία λευκὴ σκιά στριφογυρίζει περὶ τὰ λευκὰ γύφινά προπλάσματα τοῦ νεκροῦ τεχνίτου, εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Παρλιάρου. Μάτην ἀναμένει ἐπισκέπτας. Στέκει ὁμοῦ ἐκεῖ, φύλαξ ἐνός παραγνωρισμένου καλλιτεχνικοῦ ἔργου, ἀποδίδων αὐτὸς καὶ μόνος τιμὴν εἰς τὸν ἄξιον τιμῆς καλλιτέχνην.

Μοῦ διηγείται ἐν ὑποτρομούτῃ φωνῇ, μᾶλλον μοῦ ψιθυρίζει τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ υἱοῦ του.

— Εἶχε πολλὰ ὄνειρα ἢ μόνη του ἐπιθυμία ἦτο νὰ γίνῃ μέγας· ὅλο αὐτὸ μοῦ ἔλεγε. Ἀλλ' ἦτο πτωχός. Εἰργάζετο καὶ ἄφινε μισοτελειωμένα τὰ ἔργα, ἅλλα δὲ τὰ ἔσπανε. Συχνὰ περιπατοῦσε εἰς τὸν κήπον τοῦ Ζαπτεῖου τοῦ ἔλεγε νὰ ἐργασθῆ καὶ μοῦ ἀπαντοῦσεν: Ἐδῶ ἐγὼ σπουδάζω. Ὁ Φειδίας ἐγίνε μέγας, διότι ἐμελετοῦσε τὴν φύσιν.

Ἡ ἀσθένειά του διήρκεσε πέντε ἡμέρας. Ὑπέφερε πρὸ καιροῦ ἀπὸ τὸ στομάχι του. Ἐνας τσπάνης—διότι συχνὰ ἐπήγαινε εἰς ἐξοχικὰ μέρη—τοῦ ἔδωσε ἓνα χόρτον, διὰ νὰ ἰατρευθῆ τὸ ἔπινα καὶ πράγματι ἐράνη καλλιτέρευσε. Ἐξῆρα ἓνα ἀπόγευμα ἀδιαθετεῖ. Σφαλᾷ τὸ στόμα του, τὸ ὁποῖον βρέχεται με σταγόνας ἀπὸ αἷμα. Τροφὴν ἀδύνατον νὰ πάρῃ. Τὰ κάτω ἄκρα παρέλυσαν. Ὁ ἰατρός ἐνόμισεν ἀμέτως, ὅτι ἦτο καταδικασμένος εἰς θάνατον. Ἐπαθε δηλητηρίασιν ἀπὸ τὸ χόρτον ποῦ τοῦ ἔδωσεν ὁ τσπάνης. Πῆγε ἄδικα, γιὰτὶ ἡ ἀσθένεια δὲν ἦτο ἐνοχλητικὴ, οὔτε συνεχῆς. Ἐνόησε τὸν θάνατον του καὶ μιλοῦσε ἀσυνάρτητα διὰ τὰ καλλιτεχνικά του ἔργα.

Αὐτὰ μοῦ εἶπεν ὁ δυστυχισμένος πατέρας, ρίπτων συχνὰ τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν ἐγκαταλειμμένων καλλιτεχνημάτων. Ἡ Τέχνη ἔχασεν ἓνα εὐτυχεῖστον ἐργάτην, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ «λάθε διώσας» ἐξημίωσε καὶ ἑαυτὸν, ἀλλὰ καὶ τὴν τέχνην, διότι ἂν ἐπέδιδε σχέσεις καὶ ὑποστήριξιν, θὰ ἄφινε μεγάλα καὶ τελειωμένα ἔργα.

Ὁ Παρλιάρος ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 40 ἐτῶν. Ἦτο μαθητὴς τοῦ Βρούτου· διακριθεὶς εἰς τὴν σύν-

θεσιν καὶ τὰ συμπλέγματα. Ἀτίθαστος πάντοτε, ἤλθεν εἰς διένεξιν καὶ με αὐτὸν τὸν καθηγητὴν του. Δαπάναις τοῦ πατρὸς του μετέβη εἰς Ρώμην, εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν πρῶτος μεταξὺ πέντε μόνον ἐπιτυχόντων. Οἱ ξῆνοι πάντοτε τὸν ἐξετίμησαν. Ὅλιγον πρὸ τοῦ θανάτου του εἰς Ἀμερικανὸς δημοσιγράφος τὸν παρότρυνε νὰ φύγῃ ἐκ τῆς Ἑλλάδος, διότι ὁ τόπος ἦτο μικρὸς καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκτελεσθοῦν τόσῳ μεγάλας συνθέσεις.

Ἀλλὰ, μολοντοῖ ἦτο μεγαλομανῆς, ἤγάπη τὴν πατρίδα του. Εἰργάζετο ἀδυσκόπως. Ἀλλ' ἐδημιούργει καὶ κατέστρεφεν. Ἀγαποῦσε βίαιότερος τὴν Κρήτην, δι' ἣν καὶ εἰργάσθη μνημεῖον, τὸ ὁποῖον ὁ πατὴρ ἐν στιγμῇ ἀπογοητεύσεως κατέστρεψεν. Ὁ δῆμος Κερκύρας τοῦ εἶχεν ἀναθῆσαι ἀντὶ 6,000 δραχμῶν τὴν κατασκευὴν ἀναμνηστικοῦ μνημεῖου, ἀλλ' ὁ θάνατος τὸν προέλαθεν.

Τὰ κυριώτερα ἔργα τοῦ Παρλιάρου οὐχὶ κατὰ παραγγελίαν οὔτε πρὸς ἐκμεταλλευσίαν εἶναι τὰ εἶδη. Αἱ ὄψεις αἶνε ἰδικαί μου· διότι οὔτε τίτλοι ὑπῆρχον χαραγμένοι οὔτε ὁ πατὴρ γνωρίζει νὰ με πληροφορήσῃ. Ἡ Ἑλλάς θηλάζουσα τὴν Νέαν Γενεάν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μία ὑπέροχος γαλιχναία, ὑπερήφανος καὶ μεγαλοπρεπής, ἅμα δ' εὐγενὴς γυνή, οἶνει τροφὰς τοῦ Πολιτισμοῦ. Δεξιᾷ τῆς τὸ ἐθνικὸν σύμβολον, ὁ Δικέφαλος Ἄετός, ἐπὶ τῆς πέρυγος τοῦ ὁποῖου ἐπακουμβᾷ τὴν δεξιάν.

Οἱ «Ἀντάρται». Εἰς ὑπάρχοντος καὶ ἀνωθεν τὸν ἓνα πληρωμένο ἀνταρτόπουλο. Ἐκάθησαν νὰ ἀναπαυθῶν εἰς ἓνα βράχον. Ὁ μικρὸς εἶδε τὸν ἔχθρον καὶ ὁ ἄλλος ἔλαθε στάσιν ἀμνομένου. Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ ἐντασις τῆς προσοχῆς καὶ ἐκφρασις ἀμφοτέρων, ἀτενίζόντων τὴν προσέγγισιν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἀντάρτης γογγυτῆς μετὰ τὸ ὄπλον προσηλαμένος, ἐνῶ ὁ μικρὸς ὄρθιος κυττάζει ἀνησυχῶς. Ἐγένετο τῷ 1912.

Ὁ Παῦλος Μελάς θνήσκων. Ἐνας ἀντάρτης, ἀπὸ τὰ καλλιτέχνια του, κύπτει διὰ νὰ τὸν ὑποβιβάσῃ, ἐνῶ εἰς ἄλλος πυροβολεῖ. Ὡς σύνθεσις εἶναι ὄχι μόνον ἡ μεγαλειότης, ἀλλὰ καὶ ἡ ὄρασιότης. Ὁ καλλιτέχνης κατώρθωσε νὰ ἀποτελέσῃ μετὰ τὰ τρία σώματα ἐν ἀρμονικὸν συμπέρασμα.

Ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ, ἐναγκαλιζομένη τὸν Δικέφαλον Ἄετον, ὅστις τὴν στεφανώνει ὡς στέμμα, ἐνῶ τείνει συγχρόνως τὴν κεφαλὴν, ὡς νὰ ζῆτῆ νὰ τὴν ἀσπασθῆ. Κάτωθεν δύο σώματα, τὸ ἐν ὑπτιον, πληρωμένον, τὸ ἄλλο πρηγές, νεκροῦ. Ὁραῖον καὶ πλαστικὸν συμπέρασμα, τεχνικῶς ἀνώτερον τῶν ἄλλων.

Μικρότερον, ἀλλ' ἀριστον εἶναι τὸ ἀγαλμάτιον τοῦ Σημαιοφόρου ἀξιωματικοῦ, ὅστις ἔπεσε κατὰ τὴν μάχην ὁ σαλπικτικῆς ὄρθουμένος ὑπεράνω τοῦ πετόντος, προκαπίζει τὴν σημαίαν καὶ ἀλύνηται αὐτῆς πυροβολῶν διὰ περιστροφῆς. Ἡ σύνθεσις αὐτή, δυνατῆ, πλήρης κινήσεως, ἐνεπνευσθη ἐκ τοῦ Ἡπειρωτικοῦ ἀγῶνος, εἶναι δὲ ἡ μόνη φωτογραφημένῃ ἐκ τῶν ἔργων του, χάρις εἰς ἓνα Ἀμερικανόν. Τὴν φωτογραφίαν ταύτην παραθέτομεν.

Ὅλα αὐτὰ αἰ συνθέσεις εἶναι ἐμπνευσμένα ἀπὸ τοὺς ἐνδόφους πολέμους. Ἀλλὰ καὶ ἄλλα θέ-

ματα οὐχ ἦσαν τὸν ἀπρηγόλησαν. Ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ Γῆ, ἀνταλλάσσοντες ἐν περιπαθειᾷ φίλημα, ἕνας συμβόλιον ποιητικῶς τῆς Ἀνοξείσεως. Ἡ Γῆ φαίνεται ὡς νὰ ἀναδέεται ἐκ τῆς γλότης, πλήρης ἡδοναίας. Ἡ παράστασις, φιλοτεχνηθεῖσα τῷ 1910, ἐγείρεται ἐπὶ ὑψηλῆς στρατηγικῆς βάσεως.

Ὁ Σάτιρος καὶ ἡ Νύμφη, συμπέρασμα. Πλησίον ποταμοῦ ὁ Σάτιρος ζητεῖ νὰ ξεσκιάσῃ τὴν Νύμφην.

Ὁ «Φιλόσοφος», κεφαλὴ ὄρασις καὶ μεγαλοπρεπῆς, μετὰ μακρὰν γενειάδα. Ἐν τῇ κατατομῇ φαίνεται ἡ βαθύτης τῆς σκέψεως.

Παρά τὰ ἔργα αὐτὰ— γύφινά ἓκα προπλάσματα— τὰ ἀποτελοῦντα τὸ κύριον ἔργον τοῦ καλλιτέχνη, ὑπάρχει πλῆθος μικρῶν προπλάσμάτων ἐκ πηλοῦ. Ἐπὶ κλιμακωτῆς βάσεως εἶναι παρατεταγμένα ἄλλα σχεδιάσματα διὰ μεγαλειότηρας συνθέσεις, ἄλλα σπουδαία, ἄλλα τεμάχια κατὰ μέρη συνολικῶν ἔργων.

Τὸ «Ὀνειρον τοῦ Προμάχου». Ἀνωθεν του ἡ Νίκη, αὐτὸς δὲ ἐνειρεύεται τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπέταται πρὸς τὴν θυσίαν θὰ ἀπειρήσῃ ἡ ἀνάκτησίς τῆς. Τὰς θυσίας συμβολίζουν τὰ κρᾶνια, τοποθετημένα ἐπισθεν του. Ἡ Νίκη κρατεῖ σφαίραν πυρίνην, συμβολίζουσαν τὸ πῦρ τῆς Ἑθνικῆς Ἐνότητος. Μετὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα στεφανώνει τὰ κρᾶνια.

Ὁ τάφος τοῦ ἀγνωστοῦ ἤρωος. Ἐνας γύψ ἀρπάζει μετὰ τοὺς ὄνυχας του τὴν καρδίαν τοῦ νεκροῦ πολεμιστοῦ.

Ἡ μάχη τοῦ Σαρανταπόρου. Ἐγένετο τῷ 1913. Λέων συμβολίζει τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν ὄρθουται ὀρηκτικῶς ἐπάνω εἰς τὸν πεσμένον τῦραννον, ὃν κατακατεῖ, ἐνῶ ἀνωθεν περυγίζει ἡ Δόξα, κρατοῦσα στέφανον.

Σχέδια καὶ τεμάχια μνημείων κατακείνται, ὅπως τὰ ἐρείπια ἐνός ναοῦ κρημνισμένου.

Γ. Ἀλεξανδρόπουλος

Μετὰ τὴν γλυπτικὴν ἐκθεσιν τοῦ Παρλιάρου, συναπᾶ τις εἰς τὸ βάθος ἐν μικρὸν ἐργαστήριον. Μικρὸν λόγῳ διαστάσεων, συμβολίζον καὶ τὸν μικρὸν λόγῳ ἡλικίας καλλιτέγγην του. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἔργα ἀντιθέτως εἶναι πολλὰ καὶ ὁ καλλιτέχνης κάλλιστος— ὁ κ. Γ. Ἀλεξανδρόπουλος. Ἐτελείωσε πρὸ δύο ἐτῶν τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ εὐθὺς ὑπὲρβησεν εἰς τὸν στρατόν, μετασχὼν τῶν πολέμων. Εἶναι λοιπὸν ἡ πρώτη ἐμφάνισις του ἤδη ὡς καλλιτέχνη. Νεώτατος, δεξιὸς ἀκόμη εἰς τὰς πρώτας πηγεῖς του, δίδει ἐν τούτοις πολλὰς ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον.

Τὸ κυριώτερον ἔργον του εἶναι τὸ Μνημεῖον τῶν Ἰωαννίνων. Μία προτομὴ τοῦ Στρατηλάτου Κωνσταντίνου, εἰς ὑπερφυσικὸν μέγεθος, μετὰ τὸν μανθῶν καὶ τὸ περιλαίμιον ἀνοιχτόν, ὅπως ἀκριβῶς εἰσηλθὼν εἰς τὴν θρυλικὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἡπείρου. Ἐχει πολλὴν ὁμοιότητα ἢ φυσιογνωμίαν καὶ δεικνύει τὸ στρατηρικὸν του πνεῦμα διὰ τοῦ βαθύτατου βλέμματός του. Ὁ καλλιτέχνης, θεωρῶν τοὺς δύο πολέμους ὡς Σταυροφορίαν, ἠθέλησε νὰ συμβολίσῃ τὴν ἀντίληψίν του αὐτὴν διὰ τοῦ σταυροῦ τοῦ Παναγίου Τάφου, δι' οὗ ἐκόπησε τὸν λαϊκὸν, Δικέφαλος Ἄετός κοσμεῖ τὸ κέντρον, ἢ

δὲ βάσις τεματίζεται διὰ τῆς στραταρχικῆς ράβδου, τοποθετημένης ὀριζοντιῶς.

Ἡ προτομὴ, ἐνός μέτρου καὶ τριάνοντα ἑκατοστῶν ὕψους, ἐκτελεῖται ἤδη ἐπὶ μαρμάρου, θὰ τοποθετηθῆ δ' ἐπὶ πρωτοτύπου βάσεως, ἣν θὰ ἀποτελέσουν ὀγκόλιθοι τῆς Μανωλιάσας καὶ τοῦ Μπιζανίου. Ἐπάνω εἰς αὐτοὺς θὰ τοποθετηθοῦν αὐτοῦσια τὰ τηλεβόλα, ἅλλα ὀριζόντια καὶ ἄλλα κάθετα μετὰ βλήματα ἐκατέρωθεν. Μία δάφνη χαλκίνη θὰ ἀναπαύεται ἐπάνω των, καὶ εἰς πίναν ἀνάμειξά των διὰ τὴν ἀναμνηστικὴν ἐπιγραφήν. Τὸ ὅλον μνημεῖον θὰ ἔχη ὕψος πέντε μέτρων.

Ὁ νεκρὸς γλύπτης ἐν προπλάσματι ἐφιλοτέγγησεν ἀναμνηστικὴν στήλην τοῦ πρώτου πεζικοῦ Συντάγματος. Ἀνωθεν φέρει τὰ ἐμβλήματα τοῦ Συντάγματος, ἦτοι τὸ στέμμα καὶ τὰ ἀρχικά τοῦ ἐπιτίμου ἐσπερμένου ἀρχηγοῦ του—Κ. Β. Ἡ στήλη γρηγομεῖ ὡς στήριγμα εἰς ὄραϊαν παράστασιν. Στρατιώτης τοῦ Συντάγματος πίπτει φονευθεὶς εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Δόξης, ἣτις προσκομίζει τοὺς στεφάνους, ὅς κρατεῖ διὰ τῶν ὀνύχων του ὁ Δικέφαλος.

Μία ἀναμνηστικὴ στήλη ἐν τῷ γίνεσθαι, παριστᾷ τὴν Ἑθνικὴν Ἰδέαν, ἣτις ἐγκαρδιώνει τοὺς δούλους ἀδελφοὺς, ἐνῶ εἰς λέων συμπαρίσταται, συμβολίζων τὴν ἰσχύιν. Εἰς τὴν κορυφὴν ὁ Δικέφαλος— Ἐνας τραυματίας ὑστρηζόμενος ἐπὶ πατερίστας, εἶναι πολὺ καλὰ χαρακτηρισμένος. Ἐκ τῆς στάσεως τοῦ σώματος φαίνεται ἡ κωλύτης. Ἄλλο σκίτσο μικρὸν, ὁ Βασιλεὺς μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του παρακολουθοῦν ἀπὸ ὑψώματος μάχην.

Μία ἐργασία του, προσοριζομένη διὰ τὸν ἐπὶ τὰ ναὸν τοῦ Ἁγ. Κωνσταντίνου, εἰλικυσεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπισκεφθέντος τὸ ἐργαστήριον τοῦ πρίγκηπος Νικολάου. Εἶναι δύο θρόνοι συνενομένοι διὰ Δικεφάλου λέοντος— εἶναι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν, ἐκτὸς τοῦ αἰετοῦ συμβολίζεται Δικεφαλονζῶφον ἐν τῇ τέχνῃ— συμβολίζοντος διὰ τῶν δύο κεφαλῶν τὴν ἰσχύιν αἵμα τὸν στρατοῦ τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς θαλάσσης. Ἀνωθεν τῶν θρόνων δύο μετάλλια καὶ ὑπεράνω Δικέφαλος. Ἐκατέρωθεν τῶν θρόνων, ἐπὶ τῆς μιᾶς μὲν πλευρᾶς θὰ εἰκονίζεται ἡ εἰσοδος τοῦ Βασιλέως εἰς Θεσσαλονίκην, καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης ἡ Βασίλισσα περιθάλλουσα τοὺς τραυματίας. Ὅπισθεν ἡ ἀλωσις τῆς Κωνσταντίνου πόλεως, δι' ἣν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου τελεῖται ἐτησίως μνημόσυνον. Κάτω, ἐν διαζώματι, παρέλασις διαφόρων στρατιωτικῶν σωμάτων.

Φεύγων, παρατηρῶ δύο προτομάς. Ἡ μία τοῦ ἔθνικοῦ ποιητοῦ Σολωμοῦ καὶ ἡ ἄλλη τοῦ ἀειθαλοῦς πρεσβύτου κ. Τέλλη Πετράλη, ὃν ὁ γλύπτης κακοβούλως ἐκόσμησε μετὰ περισσοτέρας τοῦ δένουτος ρυτίδας.

Γ. Συννέφας

Ὁ κ. Γ. Συννέφας δὲν εἶναι ἐκ τῶν γνωστῶν καλλιτεχνῶν, διότι μετὰ τὰς ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ σπουδὰς του, εἰργάσθη παρὰ τῷ κ. Μαϊνάφ, ἄφ' ἑτέρου δὲ ἡ βιοπάλη τὸν ἠνάγκασε νὰ ἀσχοληθῆ εἰς τὴν ἐπὶ μαρμάρου ἀναπαγωγὴν κλασσικῶν ἀγαλμάτων, ἣτις ἀποδαίνει δυστυχῶς περισσότερον προσοδοφόρος τῆς πρωτοτύπου ἐργασίας. Εἰς τὰς

Σταμάτιος Παρλιάρος

τοιούτου είδους αντιγραφάς είναι δεξιότατος. 'Αλλά και συνθέσεις πρωτοτύπου δεν παρέλειψεν ο φιλότιμος εργάτης της σμίλης να εργασθῆ. 'Υπερέχει όλων ο «Βάκχος», συμβολίζων τὸ φθινόπωρον—Μία κεφαλή, ἡ ὁποία ἔχει ὅλην τὴν πονηρίαν, τὴν Διονυσιακὴν ἡδονὴν κατόπιν πότου, μὲ ἓνα ἐκφραστικώτατον μειδιάμα, ἀπολαυστικόν, προδίδον ἅμα σαρκαστικὴν σκέψιν. Κάτωθεν τῆς μορφῆς εἶναι χαραγμένα τὰ σύμβολα τῆς βακχεΐας: ὁ αὐλὸς καὶ ὁ βότρυξ, ὧν ὑπέρευται ἀμυδρῶς διαγραφόμενον ζῶον, εἰς ὃ ὁ μεθῶν μεταβάλλεται. Τὰ «'Εαρινὰ μειδιάματα» συμβολίζονται εἰς μίαν κόρην γλυκεΐαν, εἰς τὸ στήθος τῆς ὁποίας εἰς μίσχος μετὰ κάλυκος ρόδου ἀναρριγᾶται. Δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς τὸ κοντράστον τοῦ Βάκχου, ὡς μία εἰκὼν 'Ανοίξεως μὲ τὸ ἄθρον καὶ σεμνὸν μειδιάμα.

'Εν σκίτσο μνημείου τῆς 25 Μαρτίου τοῦ 1821 ἐξωτερικεῖ ἀρκετὰ σαφῶς τὴν καλλιτεχνικὴν ἄποψιν τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος. Ὁ Παλαιῶν Παρῶν Γερμανός, κρατῶν μὲ τὴν δεξιὰν τὴν σημαίαν, ἵσταται κηρῦσσων τὴν ἀνεξαρτησίαν. Ἡ θεὰ 'Ελευθερία μὲ τεταμέναις πρὸς αὐτὸν τὰς χεῖρας τὸν παροτρύνει. Δύο σύμβολα, ὁ ἀλέκτωρ, συμβολίζων τὴν ἐγερσιν, καὶ ὁ ἀετὸς τὴν δύναμιν, παρόκεινται. Κάτω, τρόπαια, εἰς τὴν δεξιὰν δὲ πλευρὰν 'Ελλήν ἐνοπλος, ἔτοιμος διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μακροῦ ὄνειρου τῆς ἀπελευθερώσεως.

'Ο κ. Συνέσφας δὲν ἔμεινεν ἀδιάφορος εἰς τὸν θρίαμβον τῶν δύο τελευταίων πολέμων. 'Εφιλοτέγησε τὴν 'Αναμνηστικὴν στήλην τῆς 'Αρχαΐδος, ἥς τὰ ἀποκαλυπτήρια θὰ τελεσθοῦν τὴν 23 'Απριλίου. Ἡ βάση εἶναι κλιμακωτὴ τρία στόματα λεόντων εἶναι ἀνοικτὰ ἐν εἶδει κρουσῶν, ὑψοῦται δὲ στήλη, ἐφ' ἧς ἀπλοῦται δάφνη μὲ κλῶνα δρυὸς καὶ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ. 'Ανωθεν ἀνάγλωφος ἐν μεταλλ-

λίῳ ἡ μορφή τοῦ 'Εθνομάρτυρος Βασιλέως Γεωργίου καὶ ὑπερθεῖν ὁ Δικέφαλος. 'Εκατέρωθεν τῆς στήλης ἐγράφησαν ἀνὰ πέντε τὰ ὀνόματα τῶν δέκα πεσόντων 'Αρχαΐδων. Ὅπισθεν ἔχουν χαραχθῆ τὰ ὀνόματα τῶν μαχῶν. Ἡ στήλη μετὰ τοῦ βάθρου εἶναι μαρμαρινή, γάλκιννα δὲ ὁ Δικέφαλος, ὁ Βασιλεὺς, ἡ δάφνη καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν λεόντων.

'Εν σκίτσο ἐπαίτου εἶναι πολὺ καλὰ χαρακτηρισμένο. Καὶ μία ἀποτυχοῦσα ἀπόπειρα. Ἡθέλησε νὰ συμβολίσῃ τὴν γυναῖκα, ἥτις γίνεται παίγιον τοῦ 'Ερωτος. Εἰς μίαν λέμβον ἵσταται ὀρθία ἡ γυναῖκα κρατοῦσα ξίφος καὶ στέμμα — αἱ ὑποσχέσεις, μὲ τὰς ὁποίας ξεγελᾷ ὁ 'Ερως τὰς γυναῖκας.— 'Αλλὰ τὸ ταξίδι εἰναιτρικυμιώδες καὶ μισοσπαμένη ἡ λέμβος μένει ἐρημιὸν τῶν κυμάτων. Πηδαλιουχεῖ, χαρωπὸς διὰ τὸ κατώρθωμά του ὁ 'Ερως.

'Ο κ. Συνέσφας ἔχει σχεδιάσει εἰς μέγα σχῆμα ἓνα ἔθνικὸν ἥρῳον. Τὸ φαντάζεται ὡς μίαν στοῶν μεγάλην ἐπιμήκη μὲ τὸ ἀγαλμα τοῦ 'Ελευθερωτοῦ, περιστοιχιζόμενον μὲ ἀνδριάντας τῶν πρωτεργατῶν τῶν νικῶν τοῦ 'Ελληνοτουρκικοῦ καὶ τοῦ 'Ελληνοβουλγαρικοῦ πολέμου, συμβολιζομένων τῶν κυριωτέρων μαχῶν. Τὸ σχέδιον τοῦ ἥρωου αὐτοῦ — μήκους 30 μέτρων καὶ 25 ὕψους — θέλει πολλὴν ἐργασίαν ἀκόμη, διὰ νὰ ἐκτελεσθῆ δὲ μεγάλην δαπάνην. Εἶναι καὶ αὐτὸ ἐν ὧραιον καλλιτεχνικὸν ὄνειρον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκτιμᾷ τις τὰς ψυχικὰς διαθέσεις τοῦ γλύπτου.

Δ. Ι. Κ.

Σ. Παρλιάρου 'Η ὑπεράσπισις τῆς σημαίας

Γερμανικὸν πυροβολικόν, ἐμπεσὸν εἰς τεχνητὴν πλημμύραν

ΣΤΑΛΑΓΜΑΤΙΕΣ

Πολὺ ἐνωρίς μᾶς ἐπισκέφθη ἐφέτος ἡ 'Αποκρηά. Λέγεται ὅτι ἐσπευσε νὰ ἐμφανισθῆ πρὸ τοῦ ἀρχίσῃ τὰς συνεδριάσεις τῆς ἡ Βουλῆς, ὅτε θὰ ἀπέβαινεν ἡ ἰδικὴ τῆς παρουσίας περιττή.

Ζωηρόταται ἐφέτος αἱ 'Απόκρευ. Κατόπιν ἐπιμελοῦς ἐρεύνης τῆς 'Αστυνομίας εὐρέθησαν τραυματισμένοι εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου δύο ντομινοφόροι, ἓνας Μικεδόνος καὶ ἓνας μουτιουρωμένος.

Εἰς ἓνα σπήτι, ποῦ δέχονται μασκαράδες.
— Γιαννοῦλα! γιὰ κῦτταξε, κτυποῦν τὴν πόρτα. Μασκαράδες θὰ εἶναι. 'Ανοιξε γλήγορα... Καλῶς νὰ ὀρίσουν.

Μετὰ πέντε λεπτὰ ἐπανέρχεται ἡ Γιαννοῦλα σοβαρωτάτη.

— Ἐρχονται;
Γιαννοῦλα.— Καλέ, ποιοὶ νὰ ἔλθουν; Νά, αὐτὸ ἔφεραν.

Καὶ ἐπιδεικνύει μεγαλοπρεπῶς ἐν νεκρώσιμον.

Εἰς τὸν δρόμον.
Δύο μετρημισμένοι μαλώνουν.
'Αφ' οὗ ὁ ἓνας εἶπε τὸν ἄλλον παληάνθρωπον καὶ ζῶον, ἐξηκολούθει νὰ τὸν ὑβρίζῃ.

— Εἶσαι μασκαράς.

Καὶ ὁ ἄλλος ἀπαθέστατα.

— Εἴμαι καὶ φαίνομαι.
Κόκκαλο ὁ ὑδριστής.

Τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα τῶν 'Απόκρευ ἐσημειώθησαν πολλὰ κρυολογήματα. 'Αποδίδονται ὅχι εἰς τὴν ἀτμοσφαιρικὴν μεταβολὴν, ἀλλὰ εἰς τὰ ἀστεία τῶν μασκαράδων.

'Εγνώσθη ὅτι δύο Κρήτες χωροφύλακες ἓνα προσωπιδοφόρον, ὅστις ἐγέλασε, συνέλαβον ἐπὶ δι-

σταράξει τῆς κοινῆς ἡσυχίας. Βεβαιωθέντος ὅτι ὁ προσωπιδοφόρος δὲν ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐχασμήθη, ἀπελύθη ἐκ τοῦ τμήματος.

Διάλογος μεταξὺ δύο μασκαράδων, οἱ ὁποῖοι πίνουν ζεστὸν γάλα εἰς τὰ Βουστάσια.

— Γκούζ... γκούζ.
— 'Α... ἄχ... ἄἄἄ...

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

Ο ΧΡΟΝΟΣ

'Ο Χρόνος εἶν' ἓνα ποτάμι,
ποῦ τρέχει ἀδιάκοπα καὶ αἰώνια,
Χωρὶς ἀρχὴ καὶ χωρὶς τέλος,
Καὶ ἀντὶ νερὰ πικρὰ χροῖα.

'Ο Χρόνος εἶν' ἓνα κιαράκι,
Ποῦ στάσι καὶ ἄκωρα δὲν ἔχει,
Καὶ οὐδὲ λυμάνι γιὰ ν' ἀράξῃ
Καὶ τρέχει ἐμπρὸς καὶ αἰώνια τρέχει.

'Ο Χρόνος εἶν' ἓνα γαφύρι,
Ποῦ ὅλος ὁ Κόσμος τὸ περὶ αἶμα
Καὶ μπαίνει ἀπ' τὸ Μηδὲν εἰς τὸ εἶναι
Καὶ εἰς τὸ Μηδὲν ξαναγυρνᾷ.

'Ο Χρόνος εἶν' ἓνα θηρίον,
Ποῦ καταστρέφει ὅ,τι ἔχει κάνει...
Ζωὴς γεννᾷ, ζωὴς σκοτώνει
Καὶ ὅτι χαλᾷ τὸ ξαναφτιάχνει.

'Ο Χρόνος εἶναι μαῦρος μῦλος,
Ποῦ ἀλέθει πάντα νύχτες, μέρες,
Βδομάδες, μῆνες, χρόνια, αἰῶνες
Καὶ τὰ σκορπίζει στοὺς ἀγέρες.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Μετάφρασις εἰς τὸ Γερμανικὸν τοῦ ποιήματος τοῦτου ἐδημοσιεῖται εἰς ἐν τῶν μεγαλειτέρων περιοδικῶν τῆς Γερμανίας τὴν 1ην 'Ιανουαρίου 1915 ἐπὶ τῆς κ. Μαρίας Bjockman—Schilkau.

ζήμενοι, τί γίνονται κατόπιν; Έργάζονται και πώς; Μυστήριον.

Μερικά σωματεία έχουν και τους όμιλητάς των. Και ένόσω πρόκειται περί σοσιαλιστών, οι οποίοι άεχολοούνται να προσηλυτήσουν... τους έαυτούς των, έλλείψει άκροατών, το πράγμα δεν έχει σημασίαν. Άλλα όσω πολλαπλασιάζονται τα κρούσματα των λαϊκών κηρυγμάτων, τόσο αποβαίνουν νοσταλγικότερα αι καθαρώς λογοτεχνικά διαλέξεις. Δεν ήτο δυνατόν εις τα εργατικά ή κοινωνιολογικά σωματεία να γίνονται και διαλέξεις, σκοπόν έχουσαι όχι να σπείρουν ζήζάνια και να αποτρεφάλλουν τους θερμοκεφάλους, αλλά να κάμουν γνωστήν εις τους εργατάς την νεοελληνικήν φιλολογίαν; Είναι ο καλλίτερος τρόπος και να μορφωθούν και να λείψη συγχρόνως το σύγχρονον λαϊκόν μυθιστόρημα, το μεταβληθέν εις ληστρικό, με τάς άλλοπαλλήλους εκδόσεις του φανταστικού βίου όλων των ληστών των παλαιότερων χρόνων της Ελλάδος.

Ύστερον συνέττο έδημοσίευσεν ο Έδμόνδος Ροστάν επί τη καταστροφή της Μητροπόλεως των Ρημών. Παροθέτομεν πεζήν μετάφρασιν. Μία θαυμασία εδκαίρια διά τους ποιητάς μας να την παραφράσουν έμμέτρως.

Δεν υπόρρεσαν ή να την κάμουν πειδ άθάνατη, γιατί δεν χάνεται το άριστούργημα που βάρβαρος [πληγώνει.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Τα βιβλία και ο πόλεμος

Το έμπόριον των βιβλίων εν Άγγλία ήλατώθη ένεκα του πολέμου. Ένθ τφ 1913 έξεδόθησαν εν Άγγλία 12,537 βιβλία, κατά το 1914 κατήλθεν ο άριθμός εις 10,695, εκ των όποιων μυθιστορήματα 2112. Ηΐξησαν μόνον τα βιβλία στρατιωτικού χαρακτήρος.

Άντιθέτως εν Γερμανία όχι μόνον δεν έσταμάτησεν ή διδλοπαραγωγή, άλλ' ηΐξησε κατά 30 τοίς 100 και τουτο χάρις εις τάς γυναίκας, αι όποιαι εργαζονται εις τα έρμηνοθέντι τυπογραφεία.

Άμοιβή μονωδίας

Η κυρία Έμμυ Ντέστιν, ή ύψίφωνος ή όποια έψαλλε διά τινα κινηματογραφικήν εταιρείαν έντός κλωθού λέόντων έλαβεν άμοιβήν, την όποιαν ούδέποτε άλλη άοιδός έλαβεν. Η μονωδία της «Μινιόν» έπληρώθη 62 χιλ. φράγκα, τούτέστι 12,500 φράγκα το λεπτόν. Εκτός τούτου εν περιπτώσει άτυχήματος ή θανάτου θα έλληρόνοντο εις αυτήν ή εις τους κληρονόμους της 625,000 φράγκα.

Εις βιβλιόφιλος

Άπεθίωσεν εις το Λονδίνον περιεργότατος τύπος βιβλιόφιλου, ο Μπέτρουμ Ντόμπελ, εν ήλικία 73 έτών. Εις ήλικίαν 30 έτών ήμύρρεσε με τάς μικράς του οικονομίας να άνοιξη ένα μικρόν χαρτοπωλείον. Εις ήλικίαν 60 έτών ήρχισε να καταγίνεται εις... την φιλολογίαν. Ο άποθανών βιβλιόφιλος άνεδείχθη άριστος πεζογράφος, εις τάς ιδιαιτέρας του δε μελέτας άφείλεται ή ανακάλυψις των έργων έντελώς άγνωστον μέχρι έσχάτων Άγγλου ποιητού, του Τόμας Τράχερν.

Ρώτησε τον Φειδιά, ρώτησε τον Ροντέν
άν μπροστά στα θρήνηματα ενός έργου των δεν θα
[πούν «Αυτό είναι».

Το φρούριο πεθαίνει, όταν το γκορεμίζουν,
άλλ' ο έρειπομένος ναός ζή μι ά ευγενέστερη ζωή.
Και καμιά φορά τα μάτια θυμούνται με περιφρό-
[νησι τη στέγη
και προτιμούν να βλέπουν τον ουρανό ανάμεσα στις
[δαντελένιες λαξευμένες πέτρες.

Άς τους εύχαριστήσουμε γιατί ως τώρα μας έλειπε
εκείνο που έχουν οι Έλληνες επάνω στο χουσό τους
[λόφο:

Το σύμβολο του Ήραίου με την σφραγίδα του Βαρ-
[βαρισμού.

Άς έχουν χάρι οι σκοπεύται του Γερμανιζού κανονιού
που με την δεξιοτήτά τους μας χάρισαν
την Αίσχνην γι' αυτούς, για μας ένα Παρθενώνα.

Η «Πινακοθήκη» εύχαριστός θα δεχθί μεταφρά-
σεις, την καλλιτέραν των όποιων θα δημοσιεύση.

ΔΑΦΝΙΣ

Το άρχαιότερον διήγημα

Το πρώτον διήγημα, τιτλοφορούμενον «Η ιστορία δύο αδελφών», έγράφη υπό του Θηβαίου συγγραφέως Έννάνα, διδλοπόλου του Αιγυπτίου βασιλέως Μέρενταχ πρό 3200 έτών. Το διήγημα τουτο, γραφέν εν ιερατική καλλιγραφία επί 10 φύλλων παύρου, εινε γνωστόν υπό το όνομα «διήγημα του Όρβίνεϋ», καθότι Αιγυπτιολόγος τις όνόματι Όρβίν ήγόρασε τουτο εξ Ήταλίας κατά το 1457 και το προσέφερεν εις το Βρεττανικόν Μουσείον, όπου και εύρίσκειται.

Όρκος ή κατάρα;

Όρκος, τον όποιον δίδουν οι κάτοικοι του Σιάμ προς τον ήγεμόνα των. «Τό αιμά μου άς φύγη από τάς φλέβαςτου σώματός μου. Ο κερανός άς πέση στο κεφάλι μου. Άς με καταβροχθήσουν οι κροκόδειλοι. Άς μεταφέρω νερό εις ένα καλάθι εν μέσω των φλογών του Άδου, άς υποφέρω τα μεγαλύτερα μαρτύρια τόσα χρόνια, όσοι εινε οι κόκκοι της άμμου, οι όποιοι εύρίσκονται εις τάς παραλίας, άς γεννηθώ (!), μουγγός, κουτσός, γεμάτος από πληγές, άς πέσω εις τον Άδην εάν ποτέ παραθώ τον όρκον της πίστεως, τον όποιον έδωκα εις τον κύριόν μου».

Ηγεμών ωκεανογράφος

Ένθ οι μονάρχει της Εύρώπης, εμπόλεμοι και ουδέτεροι, εινε άπερροφημένοι από τάς φάσεις του μεγάλου δράματος, που παίζεται εις τόσα θέατρα συγχρόνως, ένας έχει την διάθεσιν να άσχοληται με τον βυθόν των Ήκεανών. Ο ήγεμών του Μονακό, διαπρεπής ωκεανογράφος, έκαμε πρό τινος περισπούδαστον διάλεξιν περί ωκεανογραφίας εις την Άκαδημίαν των Έπιστημών των Παρισίων.

Ότινα άπησχόλησαν την γενικήν προσοχήν, ειδικότερον δε τα άκρωθέντα την Έλλάδα.

Άρχαιολογία. Ανασκαφαί διενεργήθησαν εν Κυρηναϊκή υπό του Ιταλικού στρατού της κατοχής, καθ' ός άνευρέθη άγάλμα του Μεγάλου Άλεξάνδρου, εν ΆνωΑιγύπτω και Άσσυρία υπό της Γερμανικής Άνατολικής Έταιρείας, εν Βαβυλωνία υπό Άμερικανών. Εν Έλλάδι ενήργησαν ανασκαφάς ή Γερμανική άρχαιολογική σχολή εις Τύρινθα και Κερκυραϊκόν, ή Ιταλική εις Γόρτυνα της Κρήτης, ή Άμερικανική εις Παλιαν Κόρινθον και Ασκρίδα, ή Αύστριακή εις Ηλιδα, ή Γαλλική εις Δήλον και Δελφούς. Ο κ. Δαιρπεφελδ άνέσκαψεν εν Κερκύρα, ο κ. Κουρουνώτης εις Χίον, ο κ. Κεραμύπουλος εις Βοιωτίαν, ο κ. Καστριώτης παρά την Άκρόπολιν (Ήδεϊον Περικλέους, Πνύξ, Μενδρες) ο κ. Άρβανιτόπουλος εις Θεσσαλίαν, ο κ. Φιλαδελφεύς εις Νικόπολιν. Επίσης έγινοντο μικρότερα ανασκαφαί εις Έρετριαν, Θήβας, Άροστολίον, Κοζάνην, Χειμάρραν, Πέλλαν, Κρήτην και Παρναυθίαν. Εύρήματα άνευρέθησαν εις Καρδίτταν, Έλευσίνα, Κύθηρα, Ολυμπίαν, Πειραιά, Νάουσαν, Πύλον, Πολυκρήνην Κρήτης, Πρεσπας Μακεδονίας. Εγένετο ή αναστήλωσις του τάφου των Μουσών εν Όρχομενώ. Ανακινώσεις έγινοντο εκ των εν Άθήναις σχολών εν τη Άγγλική και Γερμανική.

Διαγωνισμοί. Ό Σεβαστοπούλειος γλωσσικός — Ό Ροτσιλδεις δραματικός — Ό καλλιτεχνικός του Πολυτεχνείου. — Ό άρχαιολογικός της κ. Σλήμαν. — Ό δραματικός της Έταιρείας των δραματικών συγγραφέων. — Προεκήρυχθησαν ο δεύτερος Άθερώφειος μουσικός και ο τρίτος δραματικός υπό του Ήδεϊου, ο Γερουκωστοπούλειος γλυπτικός, ο Εύγενιδεις ιστορικός, ο Σούτσειος φιλοσοφικός.

Ιωθελιαί. Έωρτάσθησαν ή τριακοστήτης Θεοδοκοπούλου εν Τολέδο, ή 300 του Όλλανδικού Πανεπιστημίου Γκρόνιγκεν, ή διακοστήτης της γεννήσεως του μουσουγοϋ Γλουκ. Και δύο δημοσιογραφικά Ιωθελιαία. Η πεντηκονταετηρίς του «Ν. Έλ. Τύπου» της Βιέννης και εν άντιθέσει του μικρού «Εύρίπου» της Χαλκίδος.

Θέατρον. Εν Εύρώπη επέιχθη ο Περίανδρος του κ. Άθανασιάδου και ή «Κατάκτησις των Άθηνών» του Ντέ Μπασά. Εν Έλλάδι ή στατιστική της θερινής περιόδου άπέδειξεν ότι πισοτικώς ή επέθεώρησις ήλθε πρώτη και έπειτα καά σειράν ή κωμωδία, το δράμα, ή όπερέττα.

Δώδεκα θέατρα έλειτούργησαν εν Άθήναις το θέρος, πρώτην δε φοράν ήρχισαν τόσον ένωρίς— 14 Άπριλίου—αι παραστάσεις. Ποιοτικώς αι επέθεωρήσεις επήραν τον κατήφορον της άποτυχίας, ως εκ της πληθώρας της παραγωγής. Περισσότερον επέτυχεν ο «Παπαγάλλος». Πολύ έθρούθησαν τα λαϊκά θέατρα με την «Σκούπαν», το «Α.Ο.Δ.Ο.» και το «Τσόκαρο». Αί μετ' αξιώσεων επέθεωρήσεις ήσαν: Παναθήναια — Πανόραμα — Επινίκεια — Έλάτε να δήτε — Εύρωπαϊκός πόλεμος. Έκ των ξένων έργων ειχον επιτυχίαν ο «Κος Άνακριτής», το «Μωρό μου», οι «Ψύλλοι στ' αυτιά», «Ο άγαπημένος των γυναικών», ο «Βραζιλιανός» εις τον θίασον Λεπενιώτου. — Ό Διάβολος, ο Εισαγγελεύς Χάλλερ, ή Καρμανόλα, ή Φραντζέσκα ντα Ρίμινι εις τον θίασον Κοτοπούλη. Ό Άετιδεύς, ο Λουδοβίκος ΙΑ', ή «Χατούνα» εις τον θίασον Νίκα. — Πρωτότυπα έργα εδόθησαν Συναδινού «Επιτήδειος». — Ξενοπούλου «Τό φίδρο του Λεβάντε», «Ακτίνες Ν», «Κεφαλή της Μεδούσης». — Δημητρακοπούλου «Φωτιά». — Λιδωρίκη «Ψυχή του στρατιώτου» — Βουτυριδου «Η πολιτική του σκοτώνει», «Έλευθερωταί», «Κασάνδρα», «Ο άνδρας». — Μαριέλλου «Περασμένα που Ξυπνούν». — Τσοκοπούλου «Η δασάλα του χωριού» — «Τοντίνα», «Άμπτον Κλάμπ» Πιτρονικίνου. — Νεγρεπόντη «Ο χορός του Βορηά». — Σκαελλαρίου «Η φίλη». — Κολοκοτρώνη «Ο μακαρίτης». — Κορομηλά «Ο γυρισμός», «Τό κλειδί». — Περεσιάδου «Διπλά στέφανια». — Μάρκου Μαρή «Τό θάρρος της άγνοίας», «Η Άθώα άμαρτωλή», «Τό σπίτι της καρδιάς» Έδόθη και πληθός μετρίων έργων, ως ή Καμπάνα. — Πάρε πόδι. — Στά Γιάννενα. — Σεφαντώστα. — Η κυρία δέχεται. — Μογγραμάρες. — Παγκόσμια Λεύκωμα κλπ.

Δραματικά σχολαί ιδρύθησαν: Υπό του κ. Ήωσήφ, κ. Βουασέρα και Ήδεϊου Πειραιώς.

Καλλιτεχνία. Ίκανή εργασία εις τα καλλιτεχνικά εργαστήρια έγινετο. Οι κ. κ. Χατζής, Ροϊλός, Μαθιόπουλος, Όθωναϊός, Θωμόπουλος, Γεωργαντής, Ιωαννίδης, Ζευγώλης έπλούτισαν την τέχνην με νέα έργα. Έχθήσεις διωργάνωσαν οι κ. κ. Στρατηγός, Κογεβίνας, Μποκατσιάμπης, Παπαπαναγιώτου, ο «Παρνασσός» πολεμικών φωτογραφιών και ο εξ Άθηνών διελθών κ. Σκότ. Αί Άθηναι έφιλοξένησαν ξένους ζωγράφους, τον Δαϊόν Ντουκσον, τον Ούγγρον Λαδλό και την Γαλλίδα Σεραπντιέ. Καλλιτεχνικά έχθήσεις διωργανώθησαν εν Κερκύρα επί ταις έορταίς της Ένώσεως και εν Θεσσαλονίκη. Δύο γελοιογράφοι, οι κ. κ. Ραψομανίκης και Παπαγεωργίου εΐθέθησαν γελοιογραφίας των.

Μουσική. Τρεις όπερέτται, πρωτότυποι έπέιχθησαν: Ό Πόλεμος εν Πόλέμω, τά Παράπηγματα, ο Έρωσ και Στρατός. Συναυλία εδόθησαν, εκτός ίκανών έρασιτεχνικών διά σκοπούς φιλανθρωπικούς, αι της όρχήστρας του Ήδεϊου, όλονεν τελειοποιουμένης, της Άθηναϊκής Μανδολινάτας, της Χαρωδίας Βελιγραδίου, του Σολλόγου των Έρασιτεχνών, του Έλληνικού Κοιν-

τέτου, τής Έταιρείας τής Μουσικής του δωματίου, του Κουαρτέτου Μπουστίντου, του Φωνητικού κουαρτέτου. Έξελείθησαν όρατόριον «Σαμφών» εν τή Όδω Λόττερ, έδειξαν δε την τέχνη των εν ιδίαις συναυλιας αι κ. κ. Φωκιά, Καμπανάκη, Σκέπερς, Γεννάδη, αι Δίδες Πανιά, Μαρκέτου, Ηπίτου, Νικάνη, οι κ. κ. Σούλτες, Μπουστίντου, Εύστρατιου, Έράστης, Καζαντής και Άγαπητός. Ζωηρά κίνησις παρατηρήθη εις τά δύο Πειραϊκά Όδεια. Έξ Αθηνών διεθόντες, έδωσαν συναυλίας ό περίφημος κλειδοκυβαλιστής Γκοντόφσκη και ό Φαρκοά.

Άλλα γεγονότα αξία ιδιαίτερα μνείας είσι: Η παρατημοφορία τής Σάρας Μπερνάρ. — Η έκλογή τριών νέων Γάλλων Άκαδημαϊκών, των Καπύς, δε λά Γκόρς και Μπέρξον. Η καταστροφή τής Άφροδίτης του Βελασκίθ υπό Άγγλίδος σουφραζέττας. — Η συμμετοχή εις τό Salon των Έλληνίδων ζωγράφων Άσπριώτου, Μαύρου, Θεοφιλάντου, Γιαννακοπούλου και των κ. κ. Δημητριάδου, Λουκίδου, Κερωνίδου και Καθάκου. — Θρίαμβος εν Λονδίνω του κλειδοκυβαλιστού Άγγελάτη. — Παράστασις του «Άγαμέμνωνος» του Αισχύλου εν Συρακούσαις. — Έκλογή τής Λάγκρελφ ως μέλους τής Σουηδικής Άκαδημίας. — Έβρυσις νέας σχολής, των «Δινιστών». — Έπιτυχία συναυλίας Μπότσαρ, βαρυτόνου εν Γενεύη, δεσπ. Άντωνοπούλου, βιολιστρίκας εις Βρυξέλλας, Λαμπιέτ και Καμηλιέρη εν Λονδίνω, Λεούση αιδού εις Παρισίους. Ηοίσταυσεν ό βιολιστής Εύσταθίου εν Βρυξέλλαις. Ξένα έργα ανεποίησαν ζωηράν εντύπωσιν: Τό μυθιστόρημα του Μπουρζέ ό «Δαίμων τής Μεσημέριας» και θεατρικά ό «Σίδηρος» του Δ' Άνουντζιο και τό «Τόξον του Όδυσσέως» του Χάουπτμαν. — Καταστροφή καλλιτεχνημάτων τής Λομπαιν και τής Μητροπόλεως των Ρήμων. Συνέδρια διεθνή συνήλθον τό Ε' Μουσικής εν Παρισίοις και τό Δ' Αρχαιολογίας εις τό Άλγέριον.

Εν Έλλάδι. Έορτή των εθνικών χορών υπό του Λυκείου και παραστάσεις του Φρούλλερ. — Δίκη μαλλιαρών εν Ναυπλίω. — Έβρυσις Ένώσεως συντακτών των εφημερίδων. — Ψήφισις νόμων περί διαρκούς καλλιτεχνικής εκθέσεως, περί αρχείων του Κράτους, περί ίδρύσεως Όδείου εν Θεσσαλονίκη, Βυζαντινού μουσείου. Έθνικής μουσικής συλλογής. — Έβρυσις μεταλλίου Γραμμάτων και Τεχνών. — Σχέδια εξωραϊσμού υπό του Μόσσον.

Διαλέξεις. Έγένοντο υπό των κ. κ. Ψάγου, Άννίνου, Είρ. Δημητρακοπούλου, Χρυσάφη, Τρόμπαν, Παλαμά, Κρεστονίτου, Μητροπολίτου Χριστουπόλεως, Άμπελά, Προβελεγγίου, Πολέμη, Λιδωρίκη, Λιχτεμπερζέ, Άλλιέ, Καζαντζάκη, Μελά, δεσπ. Ζάνου, Κυπραίου, Πόπ, Παπαπάνου.

Θάνατοι. Κατά τό λήξαν έτος απέθανον: Έν Εύρώπη οι αρχαιολόγοι: Ό Γερμανός Κόντζε, οι Γάλλοι Περγό και Μαρτέν, ό Ιταλός Μιλάνε, ό Όλλανδός φιλάρχαιος Γνέκοπ, οι Έλληνες Μυλωνάς και Ακαπάκης. Οι Γάλλοι Άκαδημαϊκοί Δεκλέρν, Δέ Μέν. — Ό Άγγλος φιλόλογος Μπαύγωτερ. — Οι Γάλλοι ποιηταί, Μιστράλ και Δερουλέδ. Ό Γερμανός συγγραφεύς

Χεύζε. — Οι ζωγράφοι, ό Γάλλος Φερριέ, ό Άγγλος Έρνόμερ, ό Γερμανός Βέρνερ, ό Αμερικανός Μπράουν, ό Άγγλος χαρακτής Μπλάκ, ό Άγγλος γυλοιστογράφος Τέννελ. — Ό ισότιος γραμματέυς τής Γαλλ. Άκαδημίας Ρουζόν. — Ό Γάλλος συνθέτης Μανιάρ, τουφεκισθείς. — Ό Αύστριακός συνθέτης Γκόλτμαρκ. — Κλειδοκυβαλισταί: Ό Γάλλος Πούνιο και ό Γερμανός Σταβανγάρτεν. — Ό Γερμανός δραματικός συγγραφεύς Φράντνι. — Ό Γερμανός εύθυμογράφος Παίτσλ. — Ό Δανός κωμωδιογράφος Βήδ, αυτοκτονήσας. — Οι ήθοισοί: Άγγλος Ίρβινγκ, πνευγίς, ό Γάλλος Άρμιέλ, αυτοκτονήσας, ό Γερμανός Τζιχαμπέτρο. — Οι δημοσιογράφοι: Έρμπάρ, διευθυντής του «Χρόνου» των Παρισίων, Καλμέτ, δολοφονηθείς, διευθ. του «Φιγαρώ», ό Προστανάς και ό Πούλιτσερ διευθ. του «Κόσμου» τής Ν. Έόρκης.

Εξαιρετικής μνείας δέον να τύχωσι τά θύματα του πολέμου. Έπεσαν μαχόμενοι οι Γάλλοι ποιηταί Νολλό, Περγό, Διμά, οι κριτικοί Ντέ Ρεβόσ, Μίλλερ, Ζιλμπέρ, ό πεζογράφος Ούρκάδ, ό βιολονσελίστας Καζαντεσού, δημοσιογράφος Κασονιάκ, ό λογογράφος Έρν. Ψυχάρης και ό Γερμανός ποιητής Ε. Λόντς.

Η Έλλάς έστερήθη του μεσαιονοδίου Σάθα των φιλολόγων Π. Παπαγεωργίου και Θ. Παπαδημητρακοπούλου, του ποιητού Σουδογιού, του γλύπτου Παρλιάρου, του συνθέτου Βελουδίου, του βιολονσελίστα Αύγερινου, του διηγηματογράφου Λουζίνκ, του δημοσιογράφου Κριττή, του ήθοισου Σταυροπούλου.

Εκδόσεις. Κατά τό λήξαν έτος ή εκδοσις πρωτοτύπων έργων υπήρξεν όπωςδήποτε γόνιμος. Αναφέρονται τάς κυριώτερας εκδόσεις.

Έργα Έπιστημονικά. Έλλ. Πολιτεία Φιλκρέτου. — Οικονομική διοίκησης εν Έπτανήσιν επί Βενετοκρατίας, Άνδρεάδου. — Περί διαζυγίου, Σολιώτου. — Έργατική ασφάλεια, Καραπαναγιώτου. — Σοσιαλιστικών ειδώλων κατάλυσις, Παπαμιχαήλ. — Η διοίκησης τής Μακεδονίας, Πολυχρονιάδου. — Τό ειρηνευτικόν κράτος, Δουδούμη.

Θεολογικά και φιλοσοφικά: Η άοχή τής μετεμψύσεως, Πειραματική ψυχολογία, Βορρέου. — Ατομική επανάστασις, Βρισνιτζάκη. — Έθνική παιδαγωγική, Γιακωβίδου. — Β' τόμος Άπάντων, Λάττα. — Η σταυροπηγική υονή τής Ζωοδόγου Πηγής, Καλλιμάχου. — Μελέται και όμιλίας, Δουληγγέρη. — Η ήθικη, Μητροπούλου. — Γερμανός ό Β', Λαγοπάτη. — Περί άγωγής, Καλογεσοπούλου.

Αρχαιολογικά. Προϊστορική αρχαιολογία, Καθβαδίου. — Η Ακρόπολις και τό Μουσείον τής Σωτηριάδου. — Περί δικασάου άετού, Σβορώνου. — Βυζαντινοί ναοί Άττικής, Συγγουπούλου.

Φιλολογικά. Γλωσσικά παρατηρήσεις, Παπαδάκη. — Η όρθογραφία μας, Τριανταφυλίδου. — Γραμματική τής Δημοτικής, Βλαστού. — Ιστορικά. Αναδρομάρης, Καμπούρογλου. — Θεσσαλονίκη, Άδαμαντίου. — Περί Μάυροναβιάτων, Στούρτζα. — Ιστορία τής Ιακωβικής Ζερβού. — Τουρκία καταρρέουσα υπό Μύλλερ,

και Άλωσις Κων)πόλεως υπό Σχουλεμπερζέ, άρμότερα κατά μεταφρασιν Λάμπρου.

Πολιτικά: Η Έλλάς μετά την νίκην, υπό Μακεδνού. — Τό μέλλον τής Έλλ. φυλής, Παπανδρέου. — Ό Έλληνικός πολιτισμός, Ίβζα. — Περί άγροτικής πολιτικής, Καρούσου. — Έλλάδος θρίαμβος, Παπαμιχαήλ. — Μακεδονικά άπομνημονεύματα, Αύγερινου. — Δημοσιεύματα περί Χαριλάου Τρικούπη. — Η επανάστασις και τό έργον τής, Θεοφωρίδου.

Καλλιτεχνικά: Ό Χριστός εν τή τέχνη, Σωτηρίου. — Οι ζωγράφοι των Βαλκανικών πολέμων, Θωμοπούλου. — Λεύκωμα Άγίου Όρους.

Πολεμικά έντυπώσεις. Λιδωρίκη, Μελά, Κοκκίνου, Βεάκη, Βροζάκη, Καλλιμάχου, Μητροπολίτου Δρόμας, Μητροπολίτου Μυριών κλπ. Θεατρικά: Άσπρο και μαύρο, Μελά. — Για τό ψωμί, Πιτσα.

Διηγήματα: Μεγαλόχαρη, Τανάγρα. — Άρρωστες ψυχές, Παπαδοπούλου. — Καινούργια διηγήματα, Φωτιάκη. — Πολεμικά διηγήματα, «Συλλόγου Όφελίμων Βελίων». — Υιοθετημένη, Ειρήνης Δημητρακοπούλου. — Άρρωστη πολιτεία Καζαντζάκη. — Ό πετεινός, Βλαχογιάννη. — Η βουκοπούλα με τά μαργαριτάρια, Νιρβάνα. — Δελτινός κουβέντας, Νικολούδη. — Σάρπιες μουδιές, Ταγκοπούλου. — Νεοελληνικά παραμύθια, Έλάτου.

Ποιητικά συλλογαί. Η καρπύνα τής πατρίδος μου, Λιθαδά. — Λογάκια, Πετρίδου. — Τραγούδια τής Σέμης, Μάγνη. — Έθνικά τραγούδια, Σαλούτση. — Πολεμικά όσματα,

Ταβουλάρη. — Τής ζωής και του όνείρου, Περγαλιτή. — Ό έρωτοπαθής τραγουδιστής, Βέλου. — Μαραμένα λουλούδια, Αύγουστάκη. — Φρούλοι, Ραζέλου. — Ό Αι Νικόλας, Γιφούλλη. — Προσφορά στον Ήρακιστον, Καμπάνη. — Τραγούδια, Κατσουρού. — Έλλικγαί τραγουδιών του Έλληνικού Λαού, Πολίτου.

Ποικίλα. Αεζικών φυτολογικόν, Γενναδίου. — Η Μεγάλη Αμερική, Νικολάου. — Έργαίριδια ύγειονής: Παναγιωτάτου, Κατσιόγρα, Χαριτάκη. — Η μουσική των σχολείων, Άργυροπούλου. — Μπαζιτερ νέας Έλλάδος, Εύαγγελίδου. — Νέα Έλλάς, Συλλόγου «Πτολεμαίος». — Παλμοί Κύπρου, Βολωνάκη.

Περιοδικά και έβδομαδ. φύλλα εξέδόθησαν: Βιομήχανος. — Λαός. — Όργάνωσις. — Έθνική Δόξα. — Έθνική χαρά. — Κορυθαός. — Νέον Πνεύμα (Σέρραι). — Έπτανησιακή έπιθεώρησις (Ζάκυνθος). — Βιομηχανική έπιθεώρησις. — Πλούτος. — Παλιάτσος. — Δημότης.

Ημερολόγια. Ποικίλη στοά. — Σκόκου. — Έγκυκλοπαιδικόν. — Μικρασιατικόν. — Ηπειρωτικόν. — Ιθακήσιον. — Έφημερίδος «Λέβου». — Έφημερίδος «Σκάνδαλον» (Θεσσαλονίκης). — Του «Αίγ' άπ' όλω» Κωνσταντινουπόλεως.

Επιβάλλεται να τελειώσωμεν την σύντομον αναγραφήν με την ευχήν, ή όποία, όσω τετριμμένη και άν είναι, άποβάνει έφάτος επιτακτικώτερα, όπως τό 1915 άποβή εύτυχέστερον, και πνευματικώσ, του λήξαντος έτους.

Κ.

ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

Η Πριγκήπισσα τής Σάσσω. — Λιμπρέτο Ν. Λάσκαρη και Π. Δημητρακοπούλου. Μουσική Σ. Σαμάρα.

Τό νέον έργον του κ. Σαμάρα, αρχίζει ως άπερέττα, συνεχίζεται ως όπερα κομική και είνε αυτή ή κυρία μορφή του — και τελειώνει ως μελόδραμα. Δέν έχει όμοιογένειαν. Ό συνθέτης δέν είνε δυνατόν να γράψη άμύγη όπερέτταν διότι είνε λυρικός, και διά τούτο ή μουσική του άν δέν έχει πολλήν χάριν, έχει πάντοτε περιπάθειαν.

Και εις τό νέον αυτό έργον του κ. Σαμάρα ή υπόθεσις είνε άσήμαντος. Κυριαρχεί ή μουσική. Η άρχίστρα καλύπτει την πλοκήν.

Η υπόθεσις εγράφη κατόπιν έπιθυμίας του συνθέτου όπως εκτυλιχθή εις νήσον, ήτις θα συνεκέντρωνε τάς κοινωνικάς και πολιτικάς κομμότητας μιάς χώρας. Η άκατοίκητος Σάσσω, ή όποία εσχάτως έπαίξε διπλωματικόν ρόλον ήτο καταλήστατη. Την άγοράζει εν δημοπρασίε μία πριγκήπισσα πλουσία, ήτις μεταβάλλει την Ήρακισσον εις Παράδεισον. Άλλά συγχρόνως καθιστά εύτυχη όποιον άγαθήσθ, προχειρίζουσα αυτόν Προθυπουργόν τής. Ένας καπετάνιος Ήπειρώτης νέος και εύμορφος, ό Βάγγος ελκύει τά έρωτίλα Ολέμιάτα της, ένφ ή ύπασπιστρία της άγαλά τον ακόλουθον του Βάγγου. Ό προθυπουργός προσπαθεί να έξοντώσθ τον Βάγγον, ότε οι Άλβανοί επιλίπτουν κατά τής νήσου. Οι γηρασίοί σύμβουλοί της, ό προθυπουργός και ό αλόχης της, άδυνατούν να την υπερασπίσουν και σώζεται ή νήσος χάρις εις τον έραστήν τής πριγκήπισσης Βάγγου, όστις τίθεται επί κεφαλής του στρατού και ως γέρας τής νίκης λαμβάνει την καρδίαν τής ήγεμονίδος. Και φεύγουσι διά την Ήπειρον να ζήσουν εν ήσυχία.

Γενικώς ό κ. Σαμάρας έφάνη ειλκιρινής: υπήρξεν ειός είνε από μουσικής, όθως είπειν, ιδιοσυγκρασίας και από Ιταλικής επιδράσεως ή μάλλον άποροφήσεως. Προσπαθεί να άρέσθ, άπευθυνόμενος εις τό αισθημα, αλλά χωρίς να καθυποτάσσεται εις τεχνολογίας. Κάποια έφημερίς άπήτησε παρά του κ. Σαμάρα να γράψη έλληνικόν μουσικόν άλλ' είνε με την άξιωσιν αυτήν ως να τον ώθει εις άποτυχίαν διά να έχη ένας μουσικός έλληνικόν ύφος, πρέπει να προσοικτωθ ή αισθανθ ήν ζωήν, ήτις εμπνέει την λαϊκήν μούσαν. Άλλως θα καταλήξθ εις μίαν βεβιασμένην άπόπειραν, και έχομεν παράδειγμα την «Ρέαν». Δέν μας εξένισε συνεπώς εάν εις την Πριγκήπισσαν τής Σάσσω, πλην ενός δημοτικού ποιητικού μοτίβου ή άλλη μουσική είνε διεθνής, άσθενής δε είνε ή δικαιολογία ότι τούτο έγένετο διότι προσορίζεται ή όπερέττα να κάμη τον γύρον και εύρωπαϊκόν θεάτρων άλλ' ακριβώς δι' αυτόν τον λόγον, έλληνικός χρωματισμός μιάς όπερέττας θα ήτο

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τὸ «Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων» ἐξέδωκεν εἰς πολυτελὲς τεῦχος εἴκοσι τέσσαρα φιγουρίνια τοῦ συμμοῦ, ὃν ἐπεδίωξε νὰ εἰσαγάγῃ, εἰλημμένα ἐκ τῶν ἐγγυαρίων ἐνδομασιῶν Μακεδονίας, Ἡπείρου, Κρήτης, Τραπεζοῦντος, Σκόρου, Τρίκερι καὶ Ρόδου. Τὰ σχέδια ἐδημιούργησαν συμφώνως πάντοτε πρὸς τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς μόδας αἱ κ. κ. Γεωργαντῆ, ἦτις καὶ πρωτοστάτησε, Παπαδημηάκη καὶ αἱ δεσποινίδες Σκούφου, Δρακονταειδῆ, Ναυπλιώτου, Καλλάρη, Κολυβά καὶ Κοκοράβα. Ἡ διατυπώσις ὑπὸ τινος ἐξ ἐπαγγέλματος καλλιτεχνῶν διαμαρτυρία διὰ τὴν ἀνακρίβειαν τῶν γραμμῶν, τὴν ἀδεξιότητα τῶν στάσεων, ἦτο ἀστοχος διότι λησμονοῦν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τεχνοτοπίας, ἀλλὰ σχεδίου φορέματος, ὅτε ἡ σοφία τῆς τέχνης δύναται καὶ νὰ παραμερισθῇ.

*

Ἐν ὅλῃ ἡ δραματικὴ ζωὴ τῶν χρόνων τοῦ Νέρονος, ἡ ἐξελισσομένη ἐν μέσῳ ὄλου ἀμνηστῆ καὶ

δυστυχίας ἀπεριγράπτου, πολυτελείας, φιληδονίας, συμφορῶν καὶ ἀθλιότητων, μὲ πιστὴν ἐξιστόρησιν τῶν καταπληκτικῶν ὁργίων τοῦ Νέρονος, ἐκ παρᾶλλήλου καὶ κατ' ἀντίθεσιν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἀγνότητος τῶν πρώτων Χριστιανῶν τῆς κοσμοκρατείας Ρώμης, περιπλεκόμενα εἰς ἓν περιπαθὲς μυθιστόρημα ἔρωτος καὶ στοργῆς, ἀποτελοῦσι τὸ θέμα τοῦ ὄραίου καὶ πολυπλόκου ἔργου «*Quo Vadis*» τοῦ Πολωνοῦ συγγραφέως Σιέγμιεβιτς, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἀριθμεῖ χιλιάδας ἐκδόσεων εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου.

Τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἐξεδόθη εἰς τὴν Λογοτεχνικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη ἡ ἀνεκδοτος μέχρι τοῦδε μετάφρασις τοῦ κ. Δρακοπούλου ἦτις εἶνε ἡ μόνη πλήρης καὶ ἀκριβής.

*

Τὸ θαυμάσιον ἔργον περὶ «Ἀποστόλων» τοῦ Ρενάν, τοῦ μεγάλου φιλοσόφου — θεολόγου τῆς Γαλλίας κατὰ μετάφρασιν ἐπιτυχῆ τοῦ κ. Χ. Ἀννίνου ἐξεδόθη εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Φέξη.

ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

ΚΑΙ ΤΩΝ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ 1915—ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ

ΔΡΑΧΜΑΙ 1,200,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἐκάστην κλήρωσιν) Ἐκδίδονται 100,000 γραμμᾶτια ἀξίας δραχμῶν **400,000**
) Παρέχοντα κέρδη εἰς 2,000 γραμμᾶτια ἀξίας δραχμῶν **200,000**
 Ἐκαστον ἀκέραιον γραμματίον τιμᾶται δραχ. 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῇ εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα μιᾷ δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη	ἔξ	Δραχμᾶ	Ἐν ὄλῳ
1	ἔξ	80,000	80,000
1	ἔξ	20,000	20,000
2	ἀπὸ	2,300	3,000
6	ἀπὸ	1,000	6,000
13	ἀπὸ	400	6,000
23	ἀπὸ	200	3,000
1930	ἀπὸ	40	78,000
2000			200,000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῇ 22 Φεβρουαρίου (7 Μαρτίου) 1915, ἡ δευτέρα τῇ 26 Ἀπριλίου (9 Μαΐου) 1915, ἡ τρίτη τῇ 28 Ἰουνίου (1 Ἰουλίου) 1915, ἡ τετάρτη τῇ 27 Σεπτεμβρίου (10 Ὀκτωβρίου) 1915, ἡ πέμπτη τῇ 29 Νοεμβρίου (12 Δεκεμβρίου) 1915 καὶ ἡ ἕκτη τῇ 31 Δεκεμβρίου 1915 (13 Ἰανουαρίου 1916).

Δι' ἐκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδονται ἴδια ἀκέραια γραμμᾶτια, πωλούμενα ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν, ἰσχύοντα δι' ὀλόκληρον τὸ κέρδος, καὶ δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέταρτα γραμματίου, τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἕκαστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμᾶτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἔκπτωσης ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 15 ο)ο, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος γραμμᾶτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας χιλίων δραχμῶν τοῦλάχιστον, παρέχεται ἔκπτωσης 10 ο)ο, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τιμημάτων γραμματίου, παρέχεται ἔκπτωσης 5 τοῖς ο)ο.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ Εἰς τὰ δημόσια τιμᾶτα, ταχυδρομικὰ γραφεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς.— Εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς Σταθμάρχας καὶ Στασιάρχας τῶν Σιδηροδρόμων.— Εἰς τοὺς διαχειριστὰς τῶν Μενσπαλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα καὶ τοὺς πωλητὰς τῶν ἐφημερίδων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον Λυκείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθύνων Τμηματάρχης
Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ